

Kodukant

Kadrina valla ajaleht

Kodukant 30 ehk Kolme kümnendi jagu pajatatud lugusid

Kas kujutate ette – Kadrina valla ajaleht Kodukant tähistab detsembris 30. sünnipäeva! Tuleb tunnistada, et praegusel kirjutajal, kel ei ole selle töö juures aastatki täis, on see veidi uskumatu küll.

Kuid matemaatika peab paika. Usutavasti on see tunne tingitud aukartusest eelkäijate ees, kes on andnud Kodukandi loomisele ja hoidmisele ilmatuma panuse, sest järgmine asjaolu, mis paneb mõtlema ja mida ette manada – kui palju on nad selle aja jooksul artikleid kirjutanud. See tähendab lugematul hulgal pajatusi, mida ei ulatu kikivarvul ka üksteise peale panema.

Ja see kujutletav lugude kuhi tähendab jällegi kolme kümnendi jagu läbi elatud emotsioone ja sündmusi, mida on aegade jooksul nähtud ja tuntud. Enamasti häid, kuid vahel ka kurbi. Suuresti meelelahutuslikke, kuid valla ajalehele kohaselt ka ametlikke.

Põnev on jälgida, kuidas on ajaga muutunud tänu tehnilistele võimalustele ka visuaal. Kuid kollekttsionääri silma paneb kahtlemata särema kõige esimene ajalehenumber – Ilmar Tomuski toimetatud 1992.

aasta detsembrikuu Kodukant. Sellest on kõik alguse saanud.

Ilmar Tomusk ütleb, et ta ei tea, miks vallavanem Jaan Stern toimetaja tööd just talle pakkus. Noormees oli äsja, 1992. aasta sügisel, lõpetanud karjääri Kadrina Keskkooli eesti keele õpetajana ja asunud tööle ASis Kadrina EPT. Tomusk sõnab, et tegi selle töö kõrvalt teisigi asju – õpetas koolis soome keelt, tõlkis ja saatis kaastöid Soome ajalehtedele.

“Ma polnud varem ajalehe tegemisega kokku puutunud ning seetõttu ilmselt ei mõistnud ka pakkumisele ei öelda. Tegelikult oli see päris huvitav töö, mis paraku ei kestnud eriti kaua, sest 1993. aasta teises pooles läksin õppima Jyväskylä ülikooli ning sellega mu lehemehes karjäär lõppes,” tõdeb Tomusk.

Sel ajal olid ajalehes päevakajalised teemad elukondlikud, mis tunduvad ka praegu aktuaalsed: sotsiaalabi jagamine, küttepuude kättesaadavus, teede korrashoid, keskkonnakaitse. “Mõni asi, millest pidin kirjutama – see tähendab, et pidin ju sellest ka aru saama – tundub praegu üpris hämar. Näiteks ei suuda meenutada, mida kujutas endast andmete täpsustamine majapidamiskaartidel, kuid olen selle kohta uudiseid kirjutanud. Olid veel mingid nähtused nagu rahvakapitali

obligatsiooni arvestuskaart ja tööosakud. See kõik oli ilmselt seotud Eesti Vabariigi taastulekuga, sest alles mõne kuu eest – 28. juunil 1992 – oli vastu võetud Eesti Vabariigi põhiseadus.”

Hoolimata lühikesest ajast valla ajalehe tööpostil, on Tomuskil meeles hulk toredaid külgid, mis toimetaja tööga kaasas käivad. “Väga toredad olid kohtumised ja jutuajamised kohalike ettevõtjatega, aga ka käigud vallavalitsusse. Eriti hästi on meeles vestlused Enno Põlluga, kes oli sel ajal vist vallavolikogu esimees. Puutusin temaga tööasjus kokku ka EPTs, mida ta juhtis. Tema oli juhatuse esimees, mina aseesimees, kelle ülesanne oli korras hoida paberimajandust,” selgitab Tomusk.

Enno Põllu oli rahulik ja tark mees, kes tundis Kadrinas vist iga inimest ja suutis lahendada ükskõik mis probleemi. “Tema ei olnud ükski lahendamist vajav asi liiga väike. Erakordne inimene oli ka Ilmar Merisalu – valla tervishoiunõunik. Laia silmaringiga, tundis huvi iga suguste vaimsete õpetuste vastu, tegeles nõelraviga. Temaga oli alati väga põnev vestelda,” meenutab praegune keeleinspektsiooni peadirektor, mitme lasteraamatu autor.

Järg lk 2

Kodukandi kõige esimene toimetaja Ilmar Tomusk aastatel 1991 ja 2022, kui tema sulest on ilmunud juba korraliku riiuli jagu lasteraamatuid. Fotod: erakogud

Valik Kadrina valla ajalehe numbri varasemast ajast, esiplaanil kõige esimene Kodukant.

Algus lk 1

Kes vähegi mäletab, siis Tomuski ajal tegi kaasautori-na tööd ka Grigori Pöder, kelle sulest sai lugeda vahvat lugu murelikust kodanikust, tema kassist ja põrandaga ühte värvi pasteedit.

"See Grigori Pöder on oma imaginaarse elu jooksul kasutanud teisigi varjunimesid. Ülikoolilehte tegi ta kaastööd Tolmar Imuski nime all, mis professor Mati Hinti hirmsal kombel närvi ajas ja mida professor heitis noorele susesepale ka aastaid hiljem ette," sõnab Tomusk.

Samuti on Grigori Pöder teinud 15 aastat (2004–2019) kaastööd Maalehe Naeri rubriigile Sergei Kraana nime all.

"Neid nimesid on olnud veelgi, kas või Pähkel Juhhei või vahetusüliõpilased Hillar ja Viljam Klinton Paidest. Nimi ei riku meest!"

Tomusk tuletab meelde, et ühes Kodukandi esimestest numbritest kirjutas Grigori Pöder pommuudise sellest, et Kadrinasse rajatakse Lääne-Virumaa esimene metroo, mis hakkab tööle liinil Kadrina–Kadapiku–Tirbiku–Kihle-

Kui Enn Mälgand andis omal ajal teatepulga üle Rein Sikule, siis siin on jäädvustus hetkest, kui töö võtab üle Lisete Laisaar. Rein Sikk, Kodukandi toimetaja 2014–2018, meenutab: "Mulle jäävad igavesti meelde need südamlukud hetked, kui ma värsket kodust Kodukanti Kadrinas ja Huljal kauplustesse jagasin ning väarikad kadrinlased ning kadrinlannad tulid mu juurde suurt ja siirast tänu ütlema selle eest, et meil on nii hea ajaloo-, kultuuri- ja kohaliku rahva sõbralik leht."

vere–Võipere–Vatku–Kadrina ning mis jõuab vedada kaheksa miljonit reisijat päevas – paljut rohkem, kui Moskva metroo.

"Metrooehituse eestvedaja oli bisnismanager Mani-vald Mutt. Selline suurepärase uudis kulaks Kadrinale ka praegu ära," avaldab Ilmar Tomusk.

Siinkohal tuleb vaid soovida lehele pikka iga, et saaks uusi ideid realiseerida. Ja tänada eelkäijaid – Ilmar Tomuskit, Harald Rahupõldu, Enn Mälgandit, Rein Sikku ja Lisete Laisaart ning kaasautoreid, kes seisavad hea mitmekülgse sisu eest. Ilma teieta poleks Kodukanti, mida käes hoida. Kuid kindlasti tuleb tänada ka prae-

guseid abilisid, kujundajat Mari Petersoni ja kogenud keeletöötajat Mari Kõverikku, kes meiega viimastes numbrites liitunud on.

Aitäh teile ja palju õnne Kodukandile!

Enn Mälgandiga järgneb lugu detsembris ilmuvas Kodukandis.

Gethe Rohumägi

Valla eakaaslane – KODUKANT

Kui 1992. aasta kevadel sai loodud uus oma-valitsusüksus Kadrina vald, peeti loomulikult, et sel vallas ka oma häälekandja, ajaleht saaks olema. Sel ajal olid tekkinud ka tihedad suhted põhjamaadega (Norra Trøgstadti kommun, Rootsi Mora kommun ja Soome Janakkala vald) ja ajalehe loomisel võeti (vähemalt nime otsimisel) eeskujuks hõimurahvas. Nende ajaleht kandis (ja kannab praegugi) nime Kotikulma (Kodunurk).

Esimene Kodukant ilmus jõulunumbrina 1992. aasta detsembris, toimetajaks sel ajal Kadrina Keskkooli noor õpetaja, praegu keeleameti peadirektor Ilmar Tomusk.

Pilguheit esimestesse numbritesse laseb näha, et algusest peale oli selge, mida leht sisaldama peab ja sisaldab, aga tehniline teostus oli just selline, nagu see siis oligi. Mäletamist mööda oli sel ajal olemas ka Kadrina EPT arvutuskeskus, kus lehenumbriid küljendati, valmis trükiti ja ka paljundati. Kui suur oli tiraaž, ei julge öelda, aga eriti suur see olla ei saanud. Küll aga saab väita, et esmavajalik ja oluline info olid ajalehes olemas. Kirjutasid Ilmar Merisalu (tervishoiu- ja hoolekandenõunik), Arvi Põldeas (keskonnatõunik), Jaan Stern (vallavanem), Ilmar Tomusk, kirikukoguduse inimesed jt.

1993. aasta oktoobris hakkas lehte toimetama allkirjutatu. Mõistagi üritasime lehte nii sisuliselt kui ka väljanägemiselt parandada. Olid head suhted Tapa ajalehe Sõnumed toimetajaga, kes aitas lehte kujundada ja küljendada, ka trükkijaks sai Tapa Media House, trükiarvuks 2000. Oli veel palju plaane ja läks veel tükk aega, kui lehte jõudis ka foto. Aastatega ja eri toimetajate käe all, 1995. aasta paiku veel kord Ilmar Tomusk, tema järel Enn Mälgand, Rein Sikk ja Lisete Laisaar, on jõutud praeguse kirevuse-ni. Palju õnne KODUKANDILE!

Harald Rahupõld

toimetaja ja kultuurinõunik algusajast

Kodukandil on minu südames alati eriline koht

Olen terve elu kirjutamist armastanud ning mul oli eriline au seda kõikide kadrinlastega jagada. Olen siiani väga tänulik Kodukandi lugejatele, kes mulle tagasisidet jagasid ning hea sõnaga kostitasid.

Kodukant on kõikide nende aastakümnete jooksul saanud tunda erinevate kirjutajate käsi, olles omanäoline iga autoriga. Minu toimetajaks olemise aega jäi raske koroonakriis, mil tuli kõik oma plaanid ümber mängida. Koduses kontoris olles leidsin ennast mõlemast, kuidas midagi positiivset ja mõtteid mujale viivat lehte pista. Nii juhtusingi mõtlema sellele, kuidas vanaema oma aega ristsõnu lahendades veedab ja niimoodi saigi loodud mitmesse väljaandesse ristsõnu. Aitäh, vanaema! Mind rõõmustas, kui inimesed võtsid vaevaks mitte ainult kirjutada, aga ka helistada ning oma vastustest teada anda. Mulle tundus, et põnevust tekitas see nii mõnelegi.

Soovin meie koduvalla ajalehele ikka särast, sisukalt südant soojendavaid lugusid ning kadrinlaste sõnaosavust!

Lisete Laisaar

Põrandaga ühte värvi pasteedit lugu ühe Kodukandi säravaima korrespondendi Grigori Põdra sulest.

ÜHESKOOS TEADLIKUMAKS

Advendikalender

Käes on kingituste tegemise aeg ja mis oleks veel parem moodus lähedastele rõõmu valmistada, kui olla koos. Sinu ees on ideid terveks kuuks, kuidas pühendada aega oma lähedastele – luues seeläbi kauneid mälestusi.

1. Korraldage perega lauamänguõhtu.

2. Vaadake üheskoos tähti või kuud.

3. Minge loodusesse loomajälgi otsima.

4. Meisterdage jõulukaarte.

5. Saatke postiga lähedastele jõulukaart.

6. Plaanige koos perega, mida teha 1. ja 2. jõulupühal.

7. Ütelge oma pereliikmetele ja kolleegidele täna üks kompliment.

8. Lugege jõulujuttu.

9. Tehke küünlatopse.

10. Minge koos lähedasega teatrisse, kinno või kontserdile.

11. Kirjutage iga pereliikme kohta sedelitele-kaartidele, mis teile temas meeldib, miks ta armas on, mida temas imetlete. Kui kõik on kõigi kohta kirjutanud, koguge need igapähe jaoks ümbriksesse kokku ja kõik saavad endale maailma kõige südamlikuma kingituse.

12. Tehke koos perega üks heategu.

13. Minge perega pimeduses jalutama ja jõulutulesid imetlema.

14. Tehke ise jõuluehe.

15. Kaunistage oma kodu ära.

16. Tehke üks annetus.

17. Kuulake lemmikjõululaule.

18. Kaunistage looduses jõuluks looduslike vahenditega kuusepuu.

19. Õppige üks jõululuuletus pähe.

20. Tehke muffinite või koogi sisse torkamiseks jõulukaunistusi – kleepige hambaorkide külge näiteks väikseid paberist piparkoogimehi, kuusekeksi, lumememmesid jms.

21. Vaadake koos perega jõulufilmi.

22. Süüdake küünlaid surnuaial.

23. Viige metsloomadele metsa süüa.

24. Küpsetage piparkooke.

Edvin Lips koos oma õpilastega Kadrina valla raamatukogus.

Edvin Lips, kes on isaks neljale lapsele ja vanaisa kaheksale lapselapsele, pälvis aasta isa 2022 tiitli. Palju-palju õnne!

Rakvere muusikakooli puhkpilliõpetaja Edvin Lips on ka Kadrina muusikakooli õpetaja ja hoiab Kadrina rahvamaja klaveri ilusat kõla.

Edvin Lips pälvis aasta tagasi Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapitali ja Eesti Muusikakoolide Liidu pedagoogi tunnustuspreemia. Ta on olnud õpetaja 25 aastat ja selle aja jooksul on

tema õpilased pälvinud tunnustust üleriigilistel puhkpillikonkurssidel. Ta on korraldanud Eestis populaarseks saanud saksofoniõpilaste üleriigilisi suvekoole ja kevadpäevi. Ta on ka tunnustatud klaverihäälestaja ja kuldsete kätega osav pillide remondimeister. Samuti osaleb Edvin Lips Rakvere linnaorkestri töös metsasarve- ja trompetimängijana ning vajadusel ka saksofonistina.

“Edvin Lips on õpetaja, keda soovivad oma õpetajaks paljud lapsed ja lapsevanemad – ta on väga rahulik, sõbralik ja näeb õpilastes positiivset perspektiivi. Ta paneb õpilased pillimängu armastama, suunab neid esinema, orkestrites mängima ja konkurssidel osalema,” iseloomustab Edvinit Kadrina Kunstidekooli direktor Eve Vunk.

Kodukant

Kadrina vald.

Üheskoos teadlikumaks

"Lapsevanemate vaimne tervis"
12. detsember kell 17.30

Psühholoog Heivi Mäekivi.
Toimub Kadrina raamatukogu II korruse saalis.

Registreerimine:
yheskoosteadlikumaks@gmail.com või <https://bit.ly/36H15RP>

KADRINA RAHVAMAJAS

10. DETSEMBER KELL 10.00

jõulupärja meisterdamise töötuba

TÖÖTOAS MEISTERDAME JÕULUPÄRJA, MILLE SAAB OSALEJA ENDALE. KÕIK MATERJALID ON KORRALDAJA POOLT.

JUHENDAB MEISTERFLORIST TUULI LUIGA

HIND 25 EUROT

info ja registreerimine: tuulililled@gmail.com
56151491

11. DETSEMBER KELL 10.00

ISEMOODI KINKEKARBI TÖÖTUBA

KADRINA RAHVAMAJAS

TÖÖTOAS MEISTERDAME PILDIL OLEVA KAUNISTATUD KINKEKARBI, MILLE SAAB OSALEJA ENDALE. KÕIK MATERJALID ON KORRALDAJA POOLT. JUHENDAB MEISTERFLORIST TUULI LUIGA

HIND 35 EUROT.

INFO JA REGISTREERIMINE: tuulililled@gmail.com
56151491

15. detsember

Kell 18:00

Kadrina rahvamaja

SUSHI KOOLITUS

Eelregistreerimine: rahvamaja@kadrina.ee
Osalustasu: 25€

RAAMATUSOOVITUS

TAUNO VAHTER
"Hea venelane"

2022

Kirjeldus: humoorikas ja vaimukas lugu eesti-vene segaperest pärit noormehe üleskasvamisest 1990ndate hullumeelses Eesti ühiskonnas.

Loe kindlasti: kui sulle on meeldinud Tauno Vahteri romaan "Madis Jeffersoni 11 põgenemist".

Peategelane Artur Lukin elab koos pedagoogidest vanematega Lasnamäel ja õpib maailma suurimas eestikeelses koolis. Tema sõnul on elu Lasnamäel enamasti rahulik ja probleemitu, kui hoida teatud kohadest ja inimestest eemale.

Agaga probleemid tekivad, kui Artur külastab ühe korrusmaja keldriboksis asuvat juuksurisalongi. Lilla soengu ja kitkutud kulmudega tädi Vera avastab noormehel tugevad energetilised võimed ja ennustab talle suurt tulevikku.

Olude sunnil satub Artur Tallinnas konkureerivate sensitiivide ringkonda ja sõprade õhutusel püütakse veidi taskuraha teenida. Nii-öelda noor Kašpirovski läbib väga kirju seltskonnaga ja peab lahendamata ootamatuid ning naljakaid olukordi. Koolipoisi lustakate seikluste ja tegemiste kaudu annab autor suurepärase ülevaate elust ja probleemidest äsja taasiseseisvunud Eestis. Inimesed on justkui paus tagant pääsenud ja alles õpivad uutmoodi elama.

Tauno Vahter on tõlkinud raamatuid soome ja inglise keelest, avaldanud hulgaliselt artikleid, arvustusi ja esseid. Tema sulest on ilmunud novellikogu ja kaks romaani, kuid pooleli on veel mitu tööd. Vahter töötab kirjastuse Tänapäev peatoimetajana.

Tiiu Kaare

Kadrina valla raamatukogu

Nagu arvata võib, käis maitsmine meeldiva sumina ja elevuse saatel. Fotod: Avo Seidelberg ja Gethe Rohumägi

HÄÄ ÕLU

ehk Reis õllemaale

Kaheksandat korda peeti Kadrina Saunaklubi korraldatud väikepruulide parima õlle konkurssi.

Sel korral oli maitsmiseks pandud välja 28 Eesti väiketootjate õlut. Degusteerimine jagunes kaheks: tava- ja friigiõlled. Pingerea seadis paika nii rahvas kui ka žürii.

Kui tavaõlled valikus olid rahulikumad ja laiemale publikule mõeldud humalaveed – näiteks Lehe pruulikoja Hele Laager või Kohatu pruulikoja Kossu Laager –, siis friigiõlled seas sai tunda tummisemaid ja nüansirikkamaid maitseid.

Kohalviibijale, kellele õlu pole tavapärast esimest valik, valmistas just see klass suure üllatuse. Et võib teinigi kord mõne säärase poeriiulilt üles otsida.

Üheks suuremaks avastuseks oli Pühaste pruulikoja Beans & Biscuits – rammusalt magus, nagu jooks rohke suhkruga kohvi ja ampsaks küpsist peale. Aga muidugi seda kõike siiski õlles võttes. Beans & Biscuitsi hääletas esimeseks nii rahvas kui ka žürii.

Kulmu pani tõstma ka rahvahääletuses teise koha saanud

Andreson'si Applehoff Calvados BA. Kui kirjanik Erich Maria Remarque kosutas meelt ja loomingulist mõtlemist sel ajal kunstnike seas populaarse kalvadossega, siis kujutan ette, et Applehoff on õunabrändi moodne sõber. Jook, mida ei jõua avaldada, kui üle toa liigub magus hapu kaneeli ja õuna aroom. Ent juues tervitab siiski kalvadosse konkreetset. Aga, reklaami tegema ei hakka, igaühe otsustada.

Ära tuleb märkida ka Eesti ühe kuulsama õllendusasjatundja, Tartu õllepoe omaniku ja õlleblogija, politoloog Karmo Tüüri sõnad sündmuse tähtsuse kohta: "See on unikaalne nähtus. Kadrinas on Eesti ainuke degusteerimine, kus paralleelselt toimub kaks hindamisvoor, selgitatakse välja nii rahva lemmik kui ka ekspertide oma. Põnevaim hetk ongi taoline võrdlemine, et kuidas need kaks arvamust kokku langevad."

Kodukant

PARIMAD

Hää õlu 2022 hääletuse tulemusena oli pingerida lõpuks järgmine.

TAVAÕLLED**Rahvahääletus**

- I koht – Retro õlu, Kalamaja
- II koht – Werner, Pühaste
- III koht – Dr Jones Senior, Anderson's.

Žürii

- I koht – Retro õlu, Kalamaja
- II koht – New Holland, Koch
- III koht – Werner, Pühaste

FRIIGIÕLLED**Rahvahääletus**

- I koht – Beans & Biscuits, Pühaste
- II koht – Applehoff Calvados BA, Anderson's
- III koht – Viikingi Karje, Pihtla

Žürii

- I koht – Beans & Biscuits, Pühaste
- II koht – Viikingi Karje, Pihtla
- III koht – Must Eksport, Öllenaud

DISAINIAUHING

- Retro õlu

Degusteerimisel moodustus lauale kena õllegamma.

Žüriisse kuulusid nii Karmo Tüür kui ka kunagi Saku Originaali turule toonud Enn Kärblane, Eesti õlletootjate liidu juht Peeter Vörk, töö- ja tervise ministri nõunik Laila Talunik, Viru-Nigula vallavanem Einar Vellbaum ja ajakirjanikust õllesõber Aivar Ojaperv.

Murumäe

Mälumäng

Eelmises lehes ilmunud pildil olid vabariigiaegsed "koopaelanikud", ema ja tütar Liisa ja Hermine Krüger.

Nad elasid erakutena Vohnja metsas Kõverjärve kandis onnis. Hiljem viidi nad hooldekodusse. Suured tänud Tiiu Lausmaale.

Õigesti vastasid: Merle Lauri, Neeme Mangulis, Ainu Kirotbek, Peeter Viira, Mihkel Eller, Jüri Vološtšenko, Marko Rauman, Urmas Hinno ja Are Kivimäe. Viimase küsimusega täitus

ka järjekordne aastaring meie mängus. Kokkuvõttes andsid kõigile 11-le küsimusele õige vastuse kuus mängijat: Ainu Kirotbek, Peeter Viira, Neeme Mangulis, Merle Lauri, Are Kivimäe ja Urmas Hinno. Üheksa õiget vastust oli Jüri Vološtšenko. Kuut esimest ootab vallamajas väike kingitus.

Uus küsimus**Mis on pildil?**

Vastused teatada: telefonil 502 3846, e-postiga rystom@hot.ee, kirjalikult Koidu 21, Kadrina. Viimane päev on erandkorras veidi varem, 8. detsembril.

Ikka teie,

Risto Murumägi

Kadrina vald.

Aasta tegija 2022

Kes on see isik, organisatsioon, asutus või ettevõtte? Esita kandidaat 5. detsembriks. Täpsem info kadrina.ee/aasta-tegija

Minu Kadrina

Neeruti Selts kuulutas kevade lõpul välja kirjutamise suve. Septembri alguseks oodati esseevõistlusele jutustusi teemal "Kadrina". Kokku laekus kuuelt autorilt seitse lugu, mida järgmööda alates novembrikuu ajalehest lugeda saab. Teisena esitleme pensionäri Lia Traksi loo "Nii kaua ilmas elanud ja pole Kadrinas käinud".

Tulingi Narva rongiga, jalgratas kaasas. Esimese asjana tahtsin kohvi juua, aga pole kohvikut. Nojah, aga on väike kena bussiootepaviljon ja oh – kui palju bussiaegu Rakverre ja Tapale.

Sain jutule kenade kohalike prouadega, kes seletasid kõik sõiduvõimalused ära. Enne busi tulekut jõudsin teha tiiru kiriku ümbergi ja leidsin leerimaja poest mugavad teksad. Ratta panin ukse ette – las jumal valvab. Ja ise busi peale. Käisingi Rakveres ära nagu niuhti ja tagasi Kadrinasse. Ratas leerimaja ukse taga ootamas.

Tegin rattaga Kadrinas väikese ringsõidu. Leidsin koolimaja kõrvalt Emakeele ausamba. Lugesin – Sõna seob – ja sellisele mõttele tuli Rein Sikk juba 1988. aasta kevadel. Alles siis hakkasid Eesti iseseisvuse tuuled õrnalt puhuma.

Ei teagi, kas kusagil maal on veel avaldatud oma emakeelele nõnda austust. Avamine oli 21. mail 1994. aastal. Sellega meenub terve rodu nimedid – Heinrich Stahl, Reiner Brockmann, Joachim Gottlieb Schwabe, Arnold Friedrich Johann Knüpffer. Aga nemad elasid kõik paar-kolm sajandit tagasi, luuletajad kõige muu kõr-

Foto: Unsplash

val olid Brockmann ja Schwabe. Sõnariines (Eesti luule antoloogia – toim) on nende meeste luuletused olemas, Stahl oli eesti vanema kirjakeele looja ja Knüpffer tubli rahvaluule looja. Mitte kaugel sellest kivi-monumendist on aga üks teine mälestis: Kalevipoja kolhoosile, pingi peal tahvel ja sealsamas veesilm, aga see oli küll risu täis kogunenud. Tehke korda, kodanikud!

Läksin mööda kitsast rada ...

Hommikuste bussituttavate jutust võis saada aru, et oma linnakese ilusate lilleklumpide ja jalgteede üle ollakse uhked.

Ilm on palav ja kangesti tahaks vette. Kohalike näitsikute jutu järgi pidigi olema üks sup-luskoht. Otsustasin sõita sinna. Tee äärde jäi üks imekena pink. Arvo Kruusemendile. Ta on siitkandi mees. Kes siis ei teaks Oskar Lutsu surematut triloogiat "Kevade", "Suvi", "Sügis" ("Tootsi pulm", "Argipäev").

Sellist uhket metallist filmilinitest ja kinoprojektori kujutisega pinki ikka mujalt ei leia kui Kadrinast.

Silmasin rattaga mööda sõites veel üht huvitavat maja. Nostalgiakeskus. Peab vaatama. Vanaaegne suur kivihoone. Uks oli lahti ja mis muud kui kaema. Kolm eurot kogu selle rikkuse uudistamise eest.

Ma ei tea, kas mujal on ka nii palju vanu ja mittevau asju koos. Kõikmõeldavaid asju oli tõesti lademetes, läksid mööda kitsast rada sisse, vaevu sai liikuda. Oli ka kaks pianinot, üks oli Belorus, aga teise juurde ei pääsenud. Niisugune sürr tunne, et asjad lausa lämmatavad.

Väike perepoeg teadis öelda, et selles hoones olnud kunagi siirupivabrik. Lapsesuu ei valuta, vaatasin entsüklopeediast järele, ongi olnud Rakvere vabrik siirupitsehhi.

Ja umbrohupeenar maja ees oli väga võimas. Miks ka mitte, nii võimsad takjad, ohakad, raudrohi – harmoneerus nii

hästi kogu vana maja ja asjadena, mis seal sees olid.

Mis veel märkasid? Ühel puumajakesel oli silt, et siin elasid A. ja R. Põldmäe – kirjandusnimed. Jah, kui juba emakeelele ausammas, siis Kadrina on tõesti õige koht.

Lõpuks vesi. Roheliste kasvudega kaetud, aga paistis ka väike liivarannake. Ujuma. Üks kohalik naine kõneles, et seda kutsutaksegi lihtsalt paisuks. Või peaks selle suure tähega kirjutama? Igatahes Loo-bu jõeke on paisutatud üles ja tekitatud paisjärv.

Veel on umbes tunni-augu aega rongi tulekuni. Sõitsin veidi maad alevikust välja kuni taluni, kus müüdi tomateid ja mustsõstraid, ja siis tagasi raudteejaama, kus seisab imekena puupitsidega raudteejaamahoone. Aga aknad kinni lõõdud. Päril nukker. Kellele see siis kuulub ja kas ei saaks sellega midagi ette võtta? Aga ilus oli see päev Kadrinas.

Lia Traks

See, Kes tuleb

Ristija Johannese kuju pole seotud ainult jaanipäevaga. Ta on seotud ka advendiaja, Kristuse tulemise ootusajaga. Ristija oli Jeesuse eelkäija ning Ta tuleku ettekuulutaja. Ta tundis Jeesuses ära Lunastaja, Jumala Talle, kes kannab üksi ära Israeli rahva ja veel kogu maailma kõik patud.

KIRIKU VEERG

Foto: Rene Seeman

Ristija oli saanud selge sõnumi Jumalalt: olla ettevalmistaja Lunastaja tulekuks. Ta nõudis ägedalt rahvalt meeleeparandust. Ta sõnum oli nii võimas, et väga paljud said sellest puudutatud ja tulid tema juurde kokku, isegi tähtsad tegelased pealinnast Jeruusalemmast. Mõnda tema sõnum liigutas, mõnda jälle vihastas, kuid just see näitab sõnumi ehtsust ja jõudu. Ükskõikseks ei jäänud keegi.

Parandage meelt

Ta hoidis järjekindlalt pilku sellel, kes peab tulema. Kristusel. Ja nii suunas ta ka rahva pilgud ettepoole, mitte vaid oma väikesele elule, mida elatakse sage li teiste arvelt. Rahva pilk peab saama avarama horisondi, pöörduma sada kaheksakümmend kraadi teise suunda ja käituma väärliselt. See oli meeleeparandus, mida nõudis Ristija Johannes. Selle kinnituseks oli ristimine Jordanis, kus vana elu pidi jõeveega lastama allavoolu minema.

Ristija oli alguses erak kõrbes, kes riietus ja toitus sellest, mida annab inimestele metsik loodus. Kuid siis ta tuli inimasustuse keskele, olles veendunud oma Jumalalt saadud missioonis. Ta oli ägeda loomuga, kompromissitu. Sellisena meenutab ta Vana Testamendi prohveteid. Ja tõepoolest, Ristija seisab Vana Testamendi lõpus ja Uue alguses. Ta on sidemeks nende vahel. Temaga algab Uus Testament, algab evangeelium; ei ole juhus, et nii Ristija kui ka Jeesus alustavad oma tegevust sama lausega: "Parandage meelt, sest Taevariik on lähedal!"

Ega elu puhkust ei kingi

Usk tähendab usaldamist, ja uskuge kuidas tahate, see on teie asi, kuid käituge väärliselt, vaadake kaugemale, olge elusamad kui elu! Elu nõuab nagunii oma, ja kui me loeme elu nõnda tõsiselt ja tähtsaks, siis seda rohkem see nõuab. Kui meil puudub laiem horisont, siis võtab vii-

maks elu meid justkui vang, haarab üha rohkem tähelepanu, muule seda enam ei jagu. Lõpuks oleme muidugi väga väsinud; ega elu puhkust ei kingi. See võiks olla Ristija sõnum. Kohates seda sõnumit, kohtame viimaks ka iseennast. Ja see ei pruugi olla sugugi meeldiv kohtumine. Siis tuleb silma pisar. Pisar, mis on jäänud käestlastud võimaluste pärast õigel ajal valamata, isekuse pärast, taotluse pärast kõike kontrollida ja suruda jõuga läbi, püüdmast möödakihutava aja pärast, maailma raskuse pärast. Siiski on õhus ootust ...

Kui käiakse väärt ja valed, et meid kõige õigem jäänud kohe seisma. Mõnikord ei märka peatuda enne, kui oleme selleks sunnitud, kui meid peatab viimaks valu ja nutt. Seal siis oleme peatunud, tee äärde maha istunud ega oska mingis suunas minna. Ehk just siis hakkab midagi meelde tulema. Kas me pole ehk midagi unustanud? Kedagi unustanud, kedagi väga tähtsat? Teadsime ju küll ... aga unustasime, kuna midagi muud trügis märkamalt esikohale.

Peatumine on hea – see annab vajaliku meeldetuletamisaja. Õhus on üha enam ootust. Midagi peab veel tulema ...

Advendiaja üle on juhtmõte – valmistage Issandale teed! See on Ristija Johannese üleskutse. Üleskutse, et Too, kes läks meelest ära ja millel järelikult on tagajärjed, saaks tulla ise meie juurde siledat otseteed pidi. Ja siis, ennäe, Ta tuli mitte kui range kohtumõistja ning patuste nuhtleja, vaid kui väeti laps, et saada osa kogu inimeseksolemise suurusest ja selle raskusest. Et siis meie saaksime leida taas kitsa värava ja ahtakese tee, mis viib ellu koos Temaga.

Meelis-Lauri Erikson

17. DETSEMBER
KADRINA RAHVAMAJA
ALGUS 11:00

KADRINA OTT
(OTSE TOOTJALT TARBIJALE)
TURGI!

KÜLASTAJATELE JA KAUPLEJATELE TASUTA!

Müügikohtade broneerimine ja täpsem info:
e-mail: rahvamaja@kadrina.ee
Tel: 52 28 801

17. detsember
algus kell 14:30 (kestus 2-3 tundi)
Kadrina rahvamaja

FOTOGRAAFIA
TÖÖTUBA

Pildistame tulede säras Kadrinat

Juhendab
TIIT KOHA

tasu
30 €
sularahas

Sakslanna, kes Eestist midagi ei teadnud

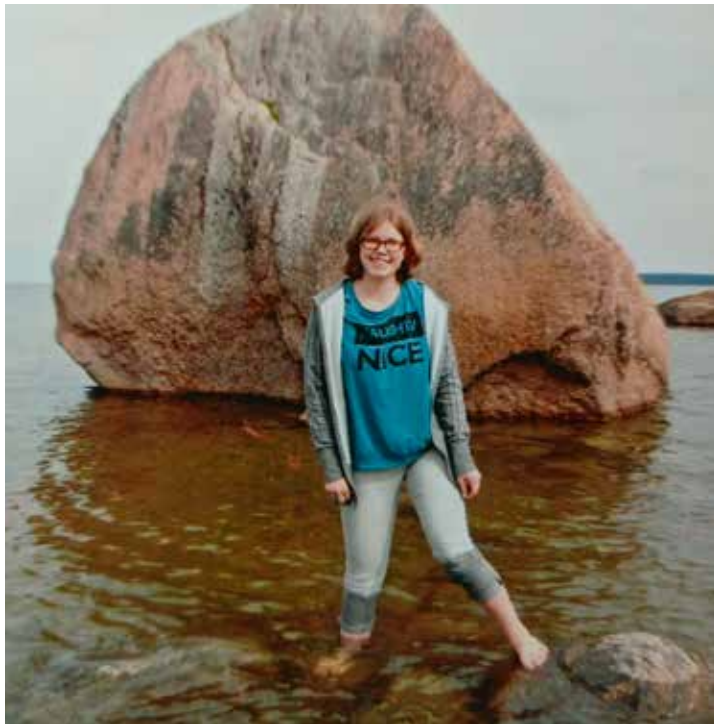
Vahel võib minna nii, et kaheksa aasta eest vahetusõpilasena Kadrinasse tulnud sakslane jääbki igal aastal siia käima, sest Eestist on saanud tema sõnul teine kodu.

Nii läks Reinimaa-Pfalzist Geringenist pärit Marie Friedrichiga, kes õppis Kadrina Keskkoollis 2014.–2015. aastal 11. klassis.

"Eesti ei olnud esimene valik. Tahtsin minna Uus-Meremaale või Lõuna-Ameerikasse. Kuid endine vahetusõpilane rääkis, et Euroopas olles saab mulle lihtsamalt külla tulla. Otsustasin seepärast valida Eesti, millest ei olnud varem midagi kuulnud. Olin väga huvitatud, mis maa see on," räägib Marie.

Ta teeb seda eesti keeles. Kuidas on see võimalik, kui ta on juba ammu Saksamaal tagasi, kooli lõpetanud ja studeerib pikemat aega Koblenzi ülikoolis algklasside õpetajaks. Marie ütleb selle peale, et pidev suhtlus Eesti sõbranna ja vahetusperega Messenger'is ei lase õpitul rooste minna. Lisaks käib ta kord aastas Eestis külas.

"Siinne sõbranna rääkis, et ma ei tahtnud alguses üldse inglise keeles rääkida, sest tahtsin eesti keelt õppida. Samuti oli vahetuspere minuga väga kannatlik ja kuskil detsembrikuuks oskasin ma juba end eesti keeles väljendada," räägib Marie.

Marie mõni päev pärast saabumist Käsmus. Vahetusisa Lembit ütleb, et nende üllatuseks küsis Marie, kas võib paljajalu merre minna. Kui sai loa, oli ta üllatunud. Saksamaal pole see tavaline. Foto: erakogu

Juba enne Eestisse tulekut õppis Marie ära hädavajalikud sõnad. Kuidas öelda tere ja küsimuse: "Mis see on?". Nii kuulis ta uusi sõnu, mida vihikusse märkida ja enne magamaminekut pähe õppida. Kui klassikaaslased õppisid tunnis saksa keelt, siis oli tema arvutis ja õppis eesti keelt. Iga päev sai ta teada 50–100 uut väljendit.

"Õppisin väga kiiresti, et keegi ei ütle siin nägemiseni, vaid tänu," jutustab Marie, kelle arva-

tes kõlab kõik eesti keeles paremini. "Kui olen Eestis, oskan eesti keeles paremini rääkida kui Saksamaal, siin olles mõtlen ka eesti keeles," jutustab Marie.

Eestlaste kohta ütleb ta, et kohalikud on kohe avatud, kui märkavad, et välismaalane proovib rääkida nende emakeeles. "Ollakse väga uhked oma riigi üle ja kõik on tõelised patrioodid. See annab kodutunde. Pidin naerma hakkama, kui isegi lennujaamas enne teate teadvusta-

mist tuleb hümnid algus. Muidugi saunakultuur on ka üks asi, mida Eestis armastan," sõnab Marie.

Ajast Kadrina Keskkoollis meenutab ta, et eriti meeldisid talle Eda Saki matemaatikatunnid. Tema tundides õppis Marie, et ka tema oskab matemaatikat. Kuna keelest ei saanud ta aru, pidi ise mõtlema, mida õpetaja tahvile kirjutas.

"Ta kasutas erinevaid värve ja mina proovisin aru saada, kuidas ta ülesande lahendas. Tunni lõppedes selgitas ta õpitu veel kord üle, kui märkas, et ma ehk ei saanud tunnis aru. Hindan seda siiani. Mäletan ka, et ta andis meile šokolaadi, kui kirjutasime kontrolltööd," pajatab Marie.

Algklasside õpetajaks õppiv Marie käis Kadrina Keskkoollis kolm nädalat praktikat tegemas.

"Selleks oli lubatud ka välismaal olev kool ja nii ma küsisin Kadrina Keskkoollist, kas ma võin sinna tulla. Nad olid nõus. Saksa ja Eesti algkool on väga erinevad. Eestis õpivad lapsed juba lasteaias seda, mida saksa lapsed õpivad esimeses klassis. Kuid saksa lapsed lähevad ka aasta varem kooli," selgitab ta.

Kuigi Mariel on plaanis asuda õpetajana tööle Saksamaal, siis tulevikus unistab ta suvekodust Eestis, sest siin on tema teine kodu, kus ta õppis nii suusatama kui ka vahetusema toel kuduma ja õmblema.

Kodukant

Otto ja Martti veel poolelioleva helkuripuuga. Fotod: Kodukant

Kadrina Keskkoollis õpilased meisterdasid vahva helkuripuu

Kadrina Keskkoollis 7a klassi noormehed Otto Truu ja Martti Soini meisterdasid valmis üli-vahva helkuripuu, mis tervitab Kadrina Keskkoollis peaukse ees.

Helkuripuu on ehitatud mõistagi erisuguste helkuritega, mida iga mööduja saab kaasa haarata, kui endal, pereliikmel, sugulasel, sõbral, kellel tahes, on maailma lihtsaim turvavarustus puudu. Ikka selleks, et olla liigeldes nähtav – meil ikkagi pole enam ainult ööd mustad, vaid ka terved päevad.

Ja, kui sul juhtub olema posu helkureid, mis koguvad

sahtlipõhjas tolmu, siis võid minna nendega ka ise helkuripuud ehitama. Siiski tuleb olla kriitilise pilguga, et helkiv pind poleks tuhmunud ja täidaks enda eesmärgi.

Toredate okastega helkuripuu valmistamiseks kasutati olemasolevat materjali koolist, kuid öla pani alla ka Pixner, kes jagas lahkelt puidust detaile, millega loodi kuusepuu siluett. Juurde veel rohkest tüübleid, spreivärvi, uhke pleksklaasist laseriga väljagatud silt ja muidugi ka tööõpetuse õpetaja Karl Meose juhendavad sõnad ning nii see äge puu valmis saigi.

Tubli töö!

Kodukant

Hanguva telepildi ja aeglase interneti ajad on nüüd igaveseks läbi. Päriselt ka!

Enefiti kiire sidevõrk toob Sinuni tele- ja internetiühenduse, mis püsib ühtlaselt kvaliteetne, hoolimata ilmast ning kasutajate või seadmete arvust.

ENEFITI KIIRE INTERNETIGA:

- saad ühendada võrguga piiramatul hulgal seadmeid, filme vaadata, arvutimänge mängida, tööd või e-õpet teha ja seda kõike ühel ajal;
- säästad aega, sest ajad tähtsaid asju kodust lahkumata;
- meie ehitame võrgu, lõpliku teenusepakkuja valid ise.

Kui tavakeeli tähendab kiire internet seda, et kodus võib korraga tööle panna kõik liikuvat pilti edastavad ekraanid ning andmesidet kasutavad seadmed, siis tehnilisemaks minnes on tegemist sideteenusega, mis tagab igal ajal alla laadimiskiiruse 1 Gbit/s. Nii suure läbilaskevõimega sidevõrk põhineb täielikult valguskaablil ja selle kiirust saab tehnoloogia arenedes veelgi suurendada. Parimas ühenduses võib kindel olla ka aastakümnete pärast.

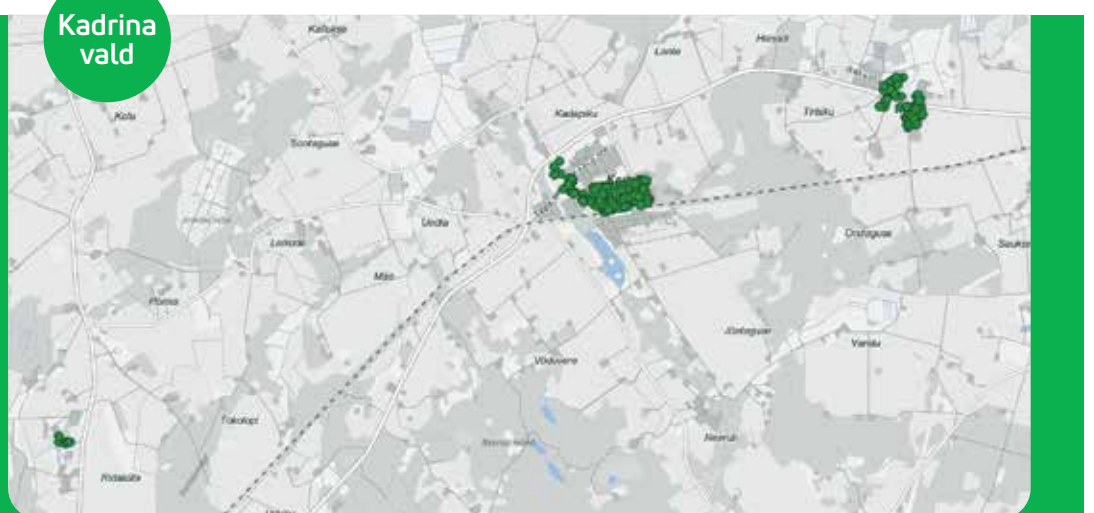
Enefiti kiire interneti kasuks räägib seegi, et pärast võrgu valmimist valib klient endale ise tele- ja internetiteenuse pakkuja

ning võib seda vajadusel vahetada. Tänu operaatorist sõltumatule võrgule saab sidekulusid hoida täpselt nii madalal, kui turg hetkel lubab.

Igaüks saab www.energia.ee/kiireinternet veebilehel üle kontrollida, kas tema aadress kuulub Enefiti kiire andmesidevõrgu ehitusplaanidesse. Kui veel ei kuulu, võib sealsamas soovivalduse esitada. Suurema huvi korral on tõenäoliselt, et võtame ala ehitusplaanidesse.

Margus Malv
Enefit Connecti sideteenuste juht

Enefiti kiire internetiga saab Kadrina vallas liituda:

Hulja alevikus 107 aadressil, Kadapiku külas 5 aadressil, Kadrina alevikus 271 aadressil ja Ridakülas 27 aadressil tähtajatult hinnaga 249 eurot.

Millest sõltub liitumistasu suurus?

Liitumistasu suurus oleneb võrgu ehitusjärgust: mida varasemas ehitusjärgus on võrk, seda soodsam on hind. Liitumise eest saab ilma intressita tasuda ka osamaksetega.

Kui kiire interneti võrk on valmis ning tele- ja internetipakett valitud, maksad kuutasu vastavalt valitud teenusepakkuja hinnakirjale.

Kuidas liituda?

Kontrolli, kas Enefiti kiire internet laieneb sinu aadressile. Kui jah, siis sõlmi leping meie e-teeninduses.

Ehitame sidevõrgu. Teeme kõiki ühe piirkonna ehitustöid korraga.

Anname teada, kui kiire tele- ning internetivõrk on kasutamiseks valmis.

Vali sobiv operaator ja sõlmi leping.

Naudi! Kiire interneti hüved on su kodus olemas.

www.energia.ee/kiireinternet

Enefit

KULTUURIKALENDER

- Neljapäeval, 24. novembril kell 18 Kadrina kirjandusklubi. Postimehe ajakirjanik Margus Martin räägib olukorrast Ukrainas. Üritus on tasuta, palume registreerida tel 325 0107.
- 1.–23. detsembrini Kadrina valla raamatukogus Kadrina valla käsitöömeistrite tööde jõulueelne näitusmüük “Mõeldes saabuvale sauna-aastale 2023”. Ootame saunateemalisi käsitööesemeid – seepe, küünlaid, saunamütse, põllesid, vihtasid jne. Laske fantaasial lennata! Oodatud on ka kõik muu kohalik käsitöö. Info tel 325 0107.
- 1.–30. detsembrini Vohnja raamatukogus raamatukoguaastale pühendatud näitus “Raamatukogu dokumendid läbi aegade”.
- Kolmapäeval, 7. detsembril kell 18 Kadrina huvikeskuses piparkoogimaja õpituba. Eelregistreerimisega. Info tel 521 5276.
- Kolmapäeval, 7. detsembril kell 18 Hulja raamatukogus lauamänguõhtu täiskasvanutele. Info ja registreerimine tel 325 2440.
- Neljapäeval, 8. detsembril kell 10 Kadrina valla raamatukogus lasteteater Lepatriinu jõuluetendus “Sirin särin”. Kõigile huvilistele tasuta. Info tel 325 0107.
- Neljapäeval, 8. detsembril kell 18 Kadrina rahvamajas IV Virumaa Muusikafestivali lõppkontsert. Esinevad Neeme Ots (trompet), Mikk Langeproon (akordion) ja Marko Martin (klaver). Kavas: Bach, Händel, Liszt, Monti, Eller jt.
- Neljapäeval, 8. detsembril kell 18 Kadrina valla raamatukogus jõulueelne salongiõhtu “Talveunelmad”, laulab ja jutustab Hedvig Hanson. Palume ette registreerida tel 325 0107 või raamatukogu@kadrina.ee. Kõigile huvilistele tasuta.
- Laupäeval, 10. detsembril kell 10 Kadrina rahvamajas jõulupärja meisterdamise töötuba. Juhendab meisterflorist Tuuli Luiga. Info ja registreerimine tel 5615 1491.
- Pühapäeval, 11. detsembril kell 10 Kadrina rahvamajas isemoodi kinkekarbi töötuba. Juhendab meisterflorist Tuuli Luiga. Info ja registreerimine tel 5615 1491.
- Pühapäeval, 11. detsembril kell 12 Kadrina Huvikeskuses Kunstidekooli advendikontsert.
- Esmaspäeval, 12. detsembril kell 17.30 Kadrina raamatukogus “Üheskoos teadlikumaks: lapsevanemate vaimne tervis”, psühholoog Heivi Mäekivi.
- Neljapäeval, 15. detsembril kell 18 Kadrina rahvamajas *sushi* valmistamise koolitus. Eelregistreerimine rahvamaja@kadrina.ee.
- Laupäeval, 17. detsembril kell 11 Kadrina rahvamajas Kadrina OTT (otse tootjalt tarbijale) turg. Külastajatele ja kauplejatele tasuta. Info ja müügikohtade broneerimine tel 522 8801.
- Laupäeval, 17. detsembril kell 14.30 Kadrina rahvamajas fotograafia töötuba “Pildistame tulede säras Kadrinat”. Juhendab Tiit Koha.
- Pühapäeval, 18. detsembril kell 10 Kihlevere küla mänguplatsil pühade-eelne jõulutrall, kus ehime kuuske vanade kommete järgi, laulame, tantsime ja pakume teed koos suupistetega.
- Pühapäeval, 18. detsembril kell 18 Kadrina rahvamajas kontsert “Kirjad jõuluvanale”. Esineb Kadrina segakoor. Tasuta.
- Teisipäeval, 20. detsembril kell 11 Kadrina rahvamajas Sipsiku Beebikooli ja koduste laste jõulupidu. Eelregistreerimine rahvamaja@kadrina.ee.
- Kolmapäeval, 21. detsembril kella 9–12 Kadrina Keskkoolis jõululaat.
- Kolmapäeval, 23. detsembril liigub Kihlevere külas ringi jõuluvana. Tuletage jõulusalmid meelde!
- Reedel, 25. detsembril kell 18 Kadrina rahvamajas aastalõpukontsert “Tänagi öösel kui muusika mängib”: Päärü Oja, Jaan Sööt, Mikk Saar, Allan Vainola, Indrek Kruusimaa, Jaak Lutsoja. Piletid Piletilevist ja kohapealt.
- Raamatukogudes iga kuu:**
- Kihlevere raamatukogus iga kuu teisel kolmapäeval kell 18 lauamängu-õhtu täiskasvanutele.
- Kihlevere raamatukogus igal neljapäeval kell 13 mudilaste pärastlõuna.
- Kihlevere raamatukogus reedeti kella 15–17 mängu- ja töötuba lastele.
- Hulja raamatukogus reedeti kella 15–17.30 mängu- ja töötuba lastele.
- Vohnja raamatukogus reedeti kella 12–16 mängu- ja töötuba lastele.

Ridaküla Seltsimajas:

- Reedel, 2. detsembril kell 18 lauamänguõhtu.
- Esmaspäeval, 12. detsembril kell 17 robotikaring.
- Liikuv noortekas. Ridakülas esmaspäeviti kella 16–18.
- Raamatukogupäev iga kuu teine teisipäev. Kella 12–19.
- Saviring kolmapäeviti ja pühapäeviti kella 12–15.

Kadrina Vallavalitsus annab teada, et seoses “Kadrina valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2023–2034” uuendamise on võimalik kõigil avaliku väljapane-ku jooksul 1.–15. detsembrini 2022 tutvuda kodulehel arenguka-va eelnõuga. Avalik arutelu algab 19. detsembril 2022 Kadrina valla päevakeskuse ruumides kell 18.

MAKSU- JA TOLLIAMET

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

MAKSUVABA TULU VANADUSPENSIONIEAS

Alates 1. jaanuarist **2023** kehtib vanaduspensionii-ka jõudnud inimesele maksuvaba tulu **keskmise pensioni** ulatuses ehk **704 eurot**. See tähendab, et sotsiaalkindlustusamet ei pea enam kinni tulumaksu pensionilt, mis on väiksem kui 704 eurot, ja inimene saab rohkem raha kätte. Kui pension on suurem, siis sotsiaalkindlustusamet peab kinni tulumaksu 704 eurot ületavalt osalt.

Vanaduspensioniiikka jõudnud inimese maksuvaba tulu on **2023. aastal 8448 eurot** ning seda sõltumata inimese aastatulu suurusest. See on oluline muu-datus, sest varasemalt kehtis vanaduspensioniiikka jõudnud inimesele üldine maksuvaba tulu, mis aas-tatulu kasvades vähenes ja võis tuludeklaratsiooni alusel tuua inimesele kaasa tulumaksukohustuse.

Uuest aastast on aga vanaduspensioniiikka jõudnud inimesele maksuvaba tulu kindel summa 704 eurot kalen-drikuus

1 kuu = 704 € (2023. a)

ja 8448 eurot aastas ning see ei muutu ka siis, kui pen-sionär jätkab töötamist ja saab lisaks pensionile töötasu.

1 aasta = 8448 € (2023. a)

!

Maksuvabale tulule vanaduspensionieas on õigus ka inimesel, kes jõuab vanaduspensioniiikka 2023. aasta jooksul.

KOLM STSENAARIUMI

1

Olete jõudnud vanaduspensioniiikka ja saate sotsiaalkindlustusa-metilt pensioni

Sotsiaalkindlustusamet **arvestab Teie pensionile automaatselt** maksuvaba tulu kesk-mise vanaduspensionii ulatuses, mis on 2023. aastal 704 eurot kuus. Te ei pea selleks sotsiaalkindlustusametile esitama avaldust.

Näiteks kui teie pension on 2023. aasta jaanuaris 800 eurot, siis sotsiaalkindlustusamet peab 96 eurot (800-704) kinni tulumaksu 19,12 eurot ning Te saate kätte 780,80 eurot. Kui 2023. aastal on Teie pension väiksem kui 704 eurot, siis pensionikeskus saab kasutamata maksuvaba tulu jäägi arvestada Teie II samba väljamaksetele, mis maksus-tatakse tulumaksuga määras 10%. **Te ei pea ka selleks esitama avaldust.**

2

Olete vanaduspensionieas ja töötate

Kui 2023. aastal on Teie pension ja II samba väljamakse, mis maksustatakse tulumaksuga määras 10%, kokku väiksem kui 704 eurot, siis saate kasutamata maksuvaba tulu jäägi arvestada oma töötasule. Te peate selleks esitama **tööandjale avalduse ja ära märkima maksuvaba tulu jäägi**, mis tööandja võib Teie töötasule arvestada.

Näiteks kui Teie pension on 600 eurot ja töötasu 800 eurot, siis sotsiaalkindlus-tusamet arvestab pensionile maksuvabatulu 600 eurot. Maksuvaba tulu jääki 104 eurot (704-600) saate rakendada oma töötasule. Selleks peate Te tööandjale esitama avalduse. Tööandja peab 696 eurot (800 – 104) kinni tulumaksu 139,20 eurot ning Te saate kätte 660,80 eurot.

Maksuvaba tulu kasutamist saate kontrollida **e-MTAs** rubriigis “Minu sissetulekud”.

3

Te töötate ja jõuate vanaduspensioniiikka aasta jooksul

Tööandja arvestab alates 2023. aasta jaanuarist Teie töötasule maksuvaba tulu kuni 704 eurot. **Te peate selleks esitama tööandjale avalduse** ja ära märkima maksuvaba tulu summa, mis tööandja Teile arvestab.

Kui Te jõuate aasta jooksul vanaduspensioniiikka ja hakkate saama vanaduspensionii, siis arvestab sotsiaalkindlustusamet automaatselt Teie pensionile maksuvaba tulu. **Teil tuleb tööandja juures oma maksuvaba tulu avaldus ära muuta**, et Teile ei arves-tataks maksuvaba tulu lubatust rohkem.

Täpsem info maksu- ja tolliameti kodulehel erakliendi rubriigis “Maksuvaba tulu vana-duspensionieas”.

OLULISED TEATED

26. oktoobril peetud vallavolikogu istungil esitleti ja otsustati:

- Krõõt Nõmmela-Mehide andis üle-vaate Kadrina Keskkooli 2022/2023. õppeaastast.
- Lõpetada eelnõu “Lääne-Viru maa-konna arengustrateegia 2023-2035 heakskiitmine” ja “Lääne-Viru maa-konna arengustrateegia tegevuska-va 2023-2027 heakskiitmine” esime-ne lugemine.
- Lõpetada teine lugemine ja võtta vastu Kadrina valla eelarvestratee-gia aastateks 2023–2026.
- Arvata majanduskomisjoni liikme-te koosseisust isikliku avalduse

alusel välja Marge Schwindt ja Liina Suurkivi.

- Arvata kultuurikomisjoni liikmete koosseisust isikliku avalduse alusel välja Helena Mägi.
- Valida sotsiaalkomisjoni esimeheks Rauno Tõevälja ja aseesimeheks Viive Tuuna.
- Valida kultuurikomisjoni esimeheks Risto Murumägi ja aseesimeheks Ben Lilleoja.
- Muudeti majanduskomisjoni koos-seisu.

Järgmine volikogu istung toimub 30. novembril. Aasta viimane istung leiab aset 28. detsembril.

Kadrina Vallavalitsus annab teada, et seoses “Kadrina valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2023–2034” uuendamise on võimalik kõigil avaliku väljapane-ku jooksul 1.–15. detsembrini 2022 tutvuda kodulehel arenguka-va eelnõuga. Avalik arutelu algab 19. detsembril 2022 Kadrina valla päevakeskuse ruumides kell 18.

20.detsember

11:00

Kadrina rahvamaja

SIPSIKU

BEEBIKOOLI

JA KODUSTE

LASTE

JÕULUPIDU

Eelregistreerimine

rahvamaja@kadrina.ee

18.detsember

Kell 18:00

Kadrina rahvamaja

KIRJAD

JÕULUVANALE

esineb

Kadrina

Segakoor

sündmus tasuta!

25.detsember kell 18:00 Kadrina rahvamajas

PÄÄRU OJA
JAAN SÖÖT
MIKK SAAR
ALLAN VAINOLA

INDREK KRUUSIMAA • JAAK LUTSOJA

AASTALÕPUKONTSERDID

TÄNAGIÕÖSEL
KUI MUUSIKA MÄNGIB

Piletid Piletilevist ja koha pealt

KADRINA KESKKOOL

JÕULULAAT

21. DETSEMBRIL KELL 9 - 12

Müügikohad
kingiabi
kontserdid
jõulukohvikud

Kooliõpilastelt vallarahvale!

Kadrina vald.

Jõulutervitused

Ootame 7. detsembril jõulutervitusi ja õnnitlusi uueks aastaks.

Kodukant

Muusikute fond PLMF ja Kadrina Rahvamaja esitlevad

IV VIRUMAA MUUSIKAFESTIVAL

26.11-8.12.2022 www.plmf.ee Kunstiline juht Pille Lill

Kadrina Rahvamaja
8.12 kl 18
FESTIVALI LÕPPKONTSERT

Neeme Ots trompet
Mikk Langeproon akordion
Marko Martin klaver

Kavas: **Bach, Händel, Liszt, Monti, Eller jt**

26.11 kl 18 Sillamäe Kultuurikeskus FESTIVALI AVAKONTSERT Virgo Veldi saksofon, Irina Zahharenkova klaver Beethooven, Sibelius, Piazzolla jt
27.11 kl 13 Roela Rahvamaja ADVENDIRAHU Marion Melnik sopran, Mattis-Johan Mere trompet, Kirill Lissijenko klaver Scarlatti, Mozart, Sibelius, Händel jt
27.11 kl 17 Kohtla-Järve Kultuurikeskus VALGUST Tallinna Poistekoor, dirigent Lydia Rahula, sopran Marion Melnik, klaveril Tomi Rahula Mozart, Adam jt
29.11 kl 19 Jõhvi Kontserdimaja III VIRUMAA NOOR MUUSIK 2022 konkursi žüriilikmete kontsert Pille Lill sopran, Sigrid Kuulmann viiul, Andres Kontus tromboon, Ralf Taal klaver *kontserdil toimub konkursivõitjate auhinnatseremoonia Tšaikovski, Saint-Saëns, David jt
4.12 kl 15 Pajusti Klubi LOOTUSE AEG Kristina Vähi sopran, Aare Saal bariton, Pavlo Balakin bass-bariton, Piia Paemurru klaver Mozart, Rossini, Adam jt
4.12 kl 17 Viru-Nigula Rahvamaja SÜDAMELE JA HINGELE Kristina Vähi, Aare Saal, Pavlo Balakin, Piia Paemurru Schubert, Adam, Ojakäär jt

FESTIVALI NOORTE PROGRAMM

26.11 kl 14.30-16 Sillamäe muusikakool Meistriklassid pianistidele Irina Zahharenkova ja puhkpillimängijatele Virgo Veldi
29.11 kl 16-20 Jõhvi kontserdimaja kammersaal III VIRUMAA NOOR MUUSIK 2022 KONKURSS Eelvoor, finaali ja autasustamine
Osalevad Virumaa muusikakoolid. Žürii: Pille Lill sopran, Sigrid Kuulmann viiul, Andres Kontus tromboon, Ralf Taal klaver
8.12 kl 11.15 Jõhvi Põhikool ja 13.40 Jõhvi Gümnaasium Neeme Ots trompet, Mikk Langeproon akordion, Marko Martin klaver

Detsembri juubilarid

Alvine Soorand	94
Helje-Aurelie Urbas	91
Regina Svänni	90
Alti Kärkla	90
Mati Nairismägi	80
Lembit Orav	80
Arto Sakari Meriläinen	75
Merle Jaanimägi	75
Malle Soomets	75
Väino Aupaju	75
Anneli Peikola	70
Mare Jeršov	65
Ilmar Paal	65
Kalju Väljak	65
Galina Glubokova	65
Maire Liivsoo	65
Virve Nukk	65
Ilmar Puškin	60
Aivar Kuldväli	60
Anneli Meier	60
Arno Reemet	60
Ingrit Jaagre	60
Anna Vakulenko	60
Tamara Rummi	60
Madli Kadakas	60

Novembris registreeritud lapsed

Joosep Metsala

Mälestame

KADRI MURRU
12.06.1960 – 16.10.2022

KAIE LAMPE
12.01.1950 – 17.10.2022

REIN SILD
3.06.1944 – 17.10.2022

LENNE VINT
8.01.1948 – 25.10.2022

KRISTA SIMLA
20.02.1937 – 13.11.2022

1. novembri seisuga on Kadrina valla elanike arv **4855**.

NB! Kes ei soovi, et teda õnnitletakse vallalehes, palun sellest teada anda telefonil 322 5631.

JARTEX

Miniekskavaator 2,7 tonni

- BIOPUHAUSTE, SEPTIKUTE PAIGALDUS
- VEE- JA KANALISATSIOONITÖÖD
- KAEVE- JA PINNASETÜÜD
- ÜLDEHITUS

53 330 146
info@jartex.ee
www.jartex.ee

Väljavahi tee 5, Tõrremäe (Põhjakeskuse kõrval)

AVATUD IGA PÄEV

Sõiduauto al. **25.-**

5358 9999

TEHNOÜLEVAATUSKESKUS.EE

METSAKINNISTUD, PÖLLUD, KAITSEALL OLEVAD KINNISTUD

AUS HIND TEIE KINNISTULE TARTUMETSALT

5557 7007
janno@tartumets.ee

Korstnapühkija 5560 4046

Ostame Eesti parima hinnaga kasvava metsa raieõigust. Küsi pakkumist juba täna!
www.skpinvest.ee
info@skpinvest.ee
Tel: 551 5513
Tel: 550 0343

Autoromude tasuta äravedu ja registrist kustutamine.
Tel: 5357 5335